

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Ігор ІЛЮШИК

«29» серпня 2025 р.

СИЛАБУС
освітнього компонента

ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА

для здобувачів освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр
денної форми здобуття освіти

Освітньо-професійна програма:

Галузь знань:

Спеціальність:

Облік і оподаткування

07 Управління та адміністрування

071 Облік і оподаткування

Розробник: Ірина ЗІНЧУК, спеціаліст, викладач

Силабус обговорений та схвалений на засіданні
циклової комісії обліку і оподаткування та
менеджменту

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Голова циклової комісії
обліку і оподаткування
та менеджменту

Світлана САМЧИНСЬКА

підпис

(прізвище, ініціали)

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус освітнього компонента	Обов'язковий
Обсяг освітнього компонента (кредити ЄКТС) загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС/90 годин
Циклова комісія	Циклова комісія обліку і оподаткування та менеджменту
Мова викладання	Українська
Компетентності загальні/спеціальні	Загальні: ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 8. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 11. Здатність застосовувати правові норми, норми з охорони праці та безпеки життєдіяльності співробітників у професійній діяльності. Спеціальні: СК 4. Здатність застосовувати норми права та податкового законодавства України у практичній діяльності суб'єктів господарювання. СК 7. Здатність перевіряти законність, достовірність, економічну доцільність господарських і фінансових операцій з метою збереження власності, попередження порушень та зловживань. СК 10. Здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. СК 11. Здатність організовувати власну професійну діяльність, застосовувати знання для розв'язання практичних ситуацій, ухвалювати рішення відповідно до законодавства. СК 12. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків.
Очікувані результати навчання	РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між процесами та явищами в різних економічних системах. РН 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання. РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання. РН 15. Володіти державною та іноземною мовами у професійній

	діяльності. РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети. РН 17. Дотримуватися вимог професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення економічного розвитку України. РН 23. Розуміти і уміти оцінювати відповідність стану організації охорони праці на підприємстві чинному законодавству і нормативним актам.
Предмет і завдання освітнього компонента	Предметом вивчення освітнього компонента «Основи правознавства» є: отримання здобувачами освіти знань про основні категорії права, навчитись свідомо використовувати і дотримуватись правових норм в повсякденному житті; розкриття змісту основних юридичних понять, функцій права і правової держави на сучасному етапі; формування навичок практичного застосування правових знань для захисту своїх прав; виховувати активну громадянську позицію. Завданням вивчення освітнього компонента «Основи правознавства» здійснювати правовий аналіз на конкретних суспільних відносин та самостійно класифікувати їх відповідно до конкретної галузі права; самостійно розв'язувати практичні правові ситуації; самостійно розшукувати потрібні нормативно-правові документи для розв'язування юридичної проблеми; складати документи правового характеру; вільно користуватись нормативно-правовою базою у професійній діяльності; мати практичні навички організації трудових правовідносин на підприємстві; визначати та розв'язувати юридичні суперечки.
Форма підсумкового контролю	Залік
Тематичний план освітнього компонента	Розділ І. Основи теорії держави і права. Лекції (6 год.) Самостійна позааудиторна робота (10 год.) Розділ ІІ. Основи конституційного права України. Лекції (4 год.) Практичні завдання (2 год.) Самостійна позааудиторна робота (10 год.) Розділ ІІІ. Основи трудового права України. Лекції (8 год.) Практичні завдання (2 год.) Самостійна позааудиторна робота (20 год.) Розділ ІV. Основи фінансового права України. Лекції (6 год.) Самостійна поза аудиторна робота (10 год.) Розділ V. Основи адміністративного права України. Лекція (4 год.) Самостійна позааудиторна робота (8 год.) Аудиторні – 32 год. лекції – 28 год.

	практичні – 4 год. Самостійна робота – 58 год.
Зміст освітнього компонента	Розділ І. Основи теорії держави і права. Тема 1. Держава: поняття, ознаки, функції Визначення держави як особливої, суверенної, політико-територіальної організації публічної влади. Дослідження соціальної цінності та класової, загальнолюдської та релігійної сутності держави. Розгляд ключових ознак, що відрізняють державу від інших організацій. Систематизація основних напрямів діяльності держави. Тема 2. Поняття і структура політичної системи держави. Визначення політичної системи як сукупності взаємодіючих інститутів, норм, відносин та ідей, що формують і здійснюють політичну владу в суспільстві. Аналіз основних компонентів, що утворюють політичну систему. Визначення термінів: політична система, інституційна підсистема, нормативна підсистема, політична культура, політичні інститути. Тема 3. Форма держави. Визначення форми держави як сукупності трьох взаємопов'язаних елементів, що характеризують організацію та здійснення державної влади. Спосіб організації верховної державної влади, порядок формування, взаємодії та компетенція вищих органів. Спосіб територіальної організації держави, відносини між центром і складовими частинами. Сукупність методів і способів здійснення державної влади, що характеризує відносини між владою, суспільством і особою. Розділ ІІ. Основи конституційного права України. Тема 4. Загальна характеристика Конституції України. Поняття та сутність Конституції. Аналіз ролі Конституції у державному та суспільному житті. Історія ухвалення Конституції та ключові зміни. Огляд будови Основного Закону, зміст розділів. Тема 5. Органи державної влади України. Конституційне закріплення принципу поділу державної влади на три незалежні та врівноважені гілки. Короткий огляд законодавчої влади та її функцій. Короткий огляд виконавчої влади та її функцій. Короткий огляд судової влади та її функцій. Короткий огляд органів місцевого самоврядування та їх функцій. Тема 6. Громадянство України. Завдання 1: Набуття громадянства за народженням. Розбір ситуацій, коли дитина набуває громадянства: 1) батьки-громадяни; 2) один із батьків-громадян; 3) народження на території України від іноземців/осіб без громадянства. Завдання 2: Прийняття до громадянства (натуралізація). Обговорення умов прийняття до громадянства України (безперервне проживання, володіння мовою, зобов'язання припинити іноземне громадянство). Завдання 3: Припинення громадянства. Аналіз підстав для припинення громадянства (вихід, втрата, міжнародні договори). Правові наслідки. Завдання 4: Правові гарантії та захист. Обговорення прав та обов'язків громадянина України. Захист громадян України за кордоном (роль консульських установ). Розділ ІІІ. Основи трудового права України. Тема 7. Поняття трудового права, його джерела. Поняття трудового права. Принципи трудового права. Джерела трудового права України.

Тема 8. Структура КЗпП України.

Аналіз структури КЗпП, що відображає логіку трудового процесу: від укладення договору, через режим роботи та відпочинку, до припинення відносин та вирішення спорів. Загальні положення та основи відносин (Глави I–III-A). Огляд режиму роботи та оплати праці (Глави IV–VIII). Трудова дисципліна та охорона праці (Глави IX–X). Особливі категорії та відповідальність (Глави XI–XVIII)

Тема 9. Трудовий договір.

Поняття та значення трудового договору. Ключові ознаки трудового договору. Відмінність трудового договору від цивільно-правових договорів. Зміст і форма трудового договору. Види трудових договорів. Припинення трудового договору.

Тема 10. Робочий час і час відпочинку.

Завдання 1: Режими робочого часу. Аналіз та порівняння різних режимів роботи (п'ятиденний, шестиденний, гнучкий режим, підсумований облік).

Завдання 2: Надурочні роботи та їх оплата. Розбір ситуації щодо залучення працівника до надурочної роботи: умови, обмеження, порядок оплати.

Завдання 3: Право на відпустку. Обговорення видів відпусток (щорічна основна, додаткові, без збереження зарплати). Розрахунок тривалості щорічної відпустки.

Завдання 4: Перерви та вихідні дні. Вирішення ситуацій, пов'язаних з наданням перерв для відпочинку та харчування, роботою у вихідні та святкові дні.

Тема 11. Трудова дисципліна. Дисциплінарна та матеріальна відповідальність.

Трудова дисципліна: поняття та методи забезпечення. Дисциплінарна відповідальність: поняття та підстави, види дисциплінарних стягнень, порядок застосування дисциплінарної відповідальності. Поняття та види матеріальної відповідальності. Відшкодування шкоди.

Розділ IV. Основи фінансового права України.**Тема 12. Предмет, метод та система фінансового права.**

Поняття фінансового права. Роль фінансового права в економіці та державному управлінні. Визначення, хто здійснює фінансову діяльність. Предмет фінансового права. Методи фінансового права. Внутрішня будова галузі фінансового права, поділ її на частини (інститути та підгалузі) відповідно до предмету регулювання.

Тема 13. Сутність і види податків. Організація податкової системи. Важливість податків для формування бюджету держави. Сутність та функції податків. Види податків та їх класифікація. Організація податкової системи України.

Тема 14. Відповідальність за порушення законодавства про податки Поняття та види податкової відповідальності. Фінансова (податкова) відповідальність. Адміністративна та кримінальна відповідальність

Розділ V. Основи адміністративного права України.**Тема 15. Поняття, предмет адміністративного права України.**

Загальна характеристика адміністративного права України. Поняття та сутність адміністративного права. Предмет адміністративного права. Принципи адміністративного права. Система адміністративного права України.

Тема 16. Адміністративне правопорушення та адміністративна

	відповідальність. Поняття та юридичні ознаки адміністративного правопорушення. Юридичний склад адміністративного правопорушення. Відмежування адміністративного правопорушення від злочину та дисциплінарного проступку. Поняття, мета, підстави та принципи адміністративної відповідальності. Обставини, що виключають адміністративну відповідальність. Адміністративні стягнення: види та порядок застосування. Проведення у справах про адміністративні правопорушення.
Рекомендована література	Базова література: 1. Конституція України від 28 червня 1996 року. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141. 2. Коментар до Конституції України: Наука. – К.: Ін-т законодавство Верховної Ради України, 1996 р. 3. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 2 червня 2016 р. // Відомості Верховної Ради. - 2016, № 28, ст.532. 4. Акт проголошення незалежності України: Прийнятий Верховною Радою України 24 серпня 1991 р. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1991. № 38. Ст. 502. 5. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1971. – № 50 – Ст. 375. 6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 8073-X. 7. Правознавство: Підручник для студентів внз / Кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с. 8. Теорія держави і права: підручник / [О. М. Бандурка, О. М. Головка, О. С. Передерій та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф., акад. НАПрН України О. М. Бандурки ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2018. – 416 с. Додаткова література: 1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96 - ВР. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text 2. Кодекс Законів про Працю https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text 3. Кодекс України про адміністративні правопорушення https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text 4. Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – ст. 65 (з наступ. змін. та допов.) https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text Інформаційні ресурси: 1. Національна едьютейнмент освітня платформа актуальних знань та навичок Дія.Освіта – https://osvita.djia.gov.ua/ Офіційні сайти органів державного управління України: 1. Верховна Рада України – https://www.rada.gov.ua/; 2. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – https://www.ombudsman.gov.ua/ ; 3. Верховний Суд – https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/kontakts/; 4. Конституційний Суд України - https://ccu.gov.ua/index.php; 5. Офіс Генерального прокурора – https://www.gp.gov.ua/; 6. Державна податкова служба України - https://tax.gov.ua/; 7. Кабінет Міністрів України – http:// www.kmu.gov.ua;

	8. Національний банк України – https://bank.gov.ua/; 9. Президент України – https://www.president.gov.ua/news/administration Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні: 1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – http://www.nbuv.gov.ua/ ; 2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ) – https://dnpb.gov.ua/ua/; 3. Бібліотека Луцького національно технічного університету – http://library.lntu.edu.ua/; 4. Науково-технічна бібліотека Національного університету «Львівська політехніка» – https://library.lpnu.ua/; 5. Наукова бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (Київ) – https://lib.udu.edu.ua/.
Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: лекція, лекція з елементами бесіди, консультація, практична робота.
Пререквізити (вже засвоєні освітні компоненти, які необхідні для вивчення ОК)	Освітні компоненти: - «Захист України»; - «Громадянська освіта». - «Історія державності і культура»;
Постреквізити (освітні компоненти, які можуть вивчатись після засвоєння ОК)	Освітні компоненти: - «Трудове право».
Критерії оцінювання	Рівні навчальних досягнень здобувачів ФПО Високий рівень. Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та аналізує виконані практичні завдання, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно володіє науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки. Достатній рівень. Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, володіє науковою термінологією, але при висвітленні деяких не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі незначні неточності та помилки. Середній рівень. Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Початковий рівень. Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти не достатньо володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово викладає окремі питання освітнього компонента, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.

Забезпечення організації викладання ОК	Положення про організацію освітнього процесу ВСП «КПЕФК ЛНТУ».
Інформація про викладача	<u>ІРИНА ЗІНЧУК</u> https://kpefk.com.ua/pro-nas/vikladachi/zinchuk-iryna-yuriivna/

Розробник: З. Зінчук Ірина ЗІНЧУК